

Obavijest ekološkim proizvođačima!

Poljski miševi i voluharice

U zatravljenim voćnjacima gdje se ispod stabala tlo ne obrađuje česta je pojava štetnih glodavaca: poljskih miševa i voluharica. Isti znaju oštetiti korijenski sustav te uzrokovati sušenje voćaka, posebice mladih.

Utvrđena je veća brojnost glodavaca u voćnjacima gdje se travni pokrov kosi u usporedbi s voćnjacima gdje se travni pokrov mulchira.

Najefikasnija borba protiv glodavaca jest obrada tla ispod stabala. Mehanička obrada tla okopavanjem je zahtjevnija, te je za preporuku strojna obrada primjenom rotofreze ili rotodrljače s pomičnim ticalom.

Slika 1. Aktivna rupa glodavca

No, u voćnjacima u kojima se želi zadržati zeleni pokrivač postoji više mogućnosti za suzbijanje glodavaca:

1. Mačke – predatori glodavaca

Poznato je da su mačke dobri i aktivni lovci. One se hrane glodavcima, pticama i sl. U voćnjaku gdje se želi zadržati zeleni pokrivač poželjno je osigurati mjesto ne za jednu, već za nekoliko mačaka.

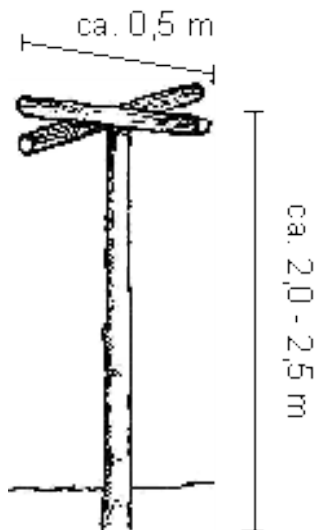
Slika 2. Mačka u lovnom položaju na glodavce

2. Postavljenje stupova za slijetanje i prečki za sjedenje ptica grabljivica

Stupovi za slijetanje i prečke za sjedenje ptica grabljivica (mišar, kobac, jastreb, sokol) mogu se postaviti u voćnjak ili kraj njega te će brojnost glodavaca biti regulirana prirodnim putem.

Dajemo nekoliko primjera za postavljanje stupova za slijetanje i prečki za sjedenje ptica grabljivica.

Stup za slijetanje ptica grabljivica, najčešće drveni, treba se postaviti na visini od 2 do 2,5 m, a poprečne oblice trebaju biti dužine 50 cm.

Slika 1. Stup za slijetanje prema Brehme-u (http://www.jki.bund.de/nm_811450/DE/Home/pflanzen_schuetzen/oekolandbau/schaedlinge__krankheiten/wuehlmausbekaempfung/sitzkruecken.html)

Slika 2. Stup za slijetanje ptica grabljivica (<http://www.schwegler-natur.de/Vogelschutz/index.htm>)

Slika 3. Stup za slijetanje ptica grabljivica s hranilicom (<http://www.schwegler-natur.de/Vogelschutz/index.htm>)

Slika 4. Mobilni stup za slijetanje ptica grabljivica (prema Dornberger-u 1988.) (http://www.jki.bund.de/nm_811450/DE/Home/pflanzen_schuetzen/oekolandbau/schaedlinge__krankheiten/wuehlmausbekaempfung/sitzkruecken.html)

Za površinu od 10 ha se preporuča postaviti 2-5 mobilnih stupova za slijetanje ptica. U ratarskim usjevima najbolje ih je postaviti od rujna do travnja i to 50 m od ivice parcele, jedan stup za 1 ha. Kada se parcele nalaze u blizini prometnica stupove treba udaljiti od istih barem 200 m (Brehme i sur. 1983).

U voćnjak se prema preporuci njemačke tvrtke Erminea GmbH iz mogu postaviti i prečke za grabljivice. Postavljaju se min. 0,5 m iznad visine krošnje i to 4 komada po hektaru. Razmak između prečki treba biti 50 do 80 m.

Slika 5. Prečke za grabljivice tvrtke Erminea
(www.erminea.com/Sitzstange.html)

3. Sadnja biljaka iz roda *Fritillaria* i *Euphorbia*

U voćnjak se mogu saditi i biljke koje svojim mirisom odbijaju glodavce, primjerice vrste iz roda *Fritillaria* i *Euphorbia*.

Rodu *Fritillaria* pripadaju kockavice. One su u RH zaštićene biljne vrste. Međutim, njihove lukovice se mogu kupiti u većim vrtnim centrima. Kockavica cvate u travnju i svibnju a na njenim laticama nalaze se sitne kockice po kojima je i dobila ime.

Slika 6. Kockavica
(<http://www.ciciban.net/index.php?page=kockavica>)

Biljke iz roda *Euphorbia* također mirisom odbijaju glodavce. Međutim, iste su opasne za kućne ljubimce i životinje te se njihova sadnja preporuča samo u ograđenim voćnjacima gdje nema kućnih ljubimaca.

Slika 7. *Euphorbia* sp.

4. Svježe orahovo i bazgino lišće postaviti u otvore glodavaca

U borbi protiv glodavaca mogu pomoći i dijelovi biljnih vrsta koji mirisom odbijaju glodavce. Svježe orahovo ili bazgino lišće, te jednogodišnje mladice bazge postavljaju se direktno u otvore glodavaca.

5. Biljna juha od mladica i lišća bazge mirisom odbija glodavce

Potrebno je 2 kg svježeg lišća i usitnjenih jednogodišnjih mladica bazge potopiti u 10 l vode i ostaviti da stoji nekoliko dana (da zakipi). Juhu ocijediti i nerazrijeđenu koristiti za zalijevanje aktivnih otvora glodavaca.

Oprez! Pri radu s juhom od mladica i lišća bazge potrebno je koristiti zaštitne rukavice.

Primjena navedenih mjera doprinijet će smanjenu šteta od glodavaca u voćnjacima, povećanju broja ptica grabljivica ali i očuvanju okoliša.

HZPSS, Ured ravnatelja

mr. sc. Marija Ševar, načelnica Odjela za integriranu i ekološku poljoprivredu

e-mail: Marija.Sevar@hzpss.hr